

Dialectbijdrage januari 2009

Regelmoatig presentere vieër os “Bie Wieze Van Sjpreëke”, in de Trompetter. Vier nuëdige jieëdereë oet om hie aan deel te numme. Doer ´n sjtukske te sjrievē en noa onge sjtōnd e-mail adres te sjikke, of om ´ns langs te komme op een van os oavende; de 2^e moandig van de moand om 20.00 oer Schoolstraat 4 in Broenssem.

En weer is ´n joar vuurbie

Vier sjtōnd weer twelf moand later, weer is ´n joar vuurbie,
Wat vluug de tied, vier sjtōnd alweer hiej!
Op de kruutzing tusje ´n oud en ´n nuuj joar,
Neet te geleuve wie flot dat geet, toch is het woar!

Lanzaam kieke vier ins truuk noa wat d´r woar,
Wat d´r zoeë allemoal gebuërt is ´t aafgelope joar!
Herinneringe en anger gedachtes welle in os op,
D´r is toch waal veuël gebuërt, zoeë geet ´t doeër ozze kop!

De sjoeën dinger die vier hubbe mitgemak,
Mér ooch de dinger die os hubbe gerak!
Die oane dat vier ´t woole zunt gebuërt,
Omdat ´t leëve dat noe eemoal zelf sjtuërt!

Vier sjtōnd d´r nog effekes bie sjtil,
En kieke dan noa vuure doeër ozze bril!
Mér wat de toekoms bringe geet,
Dat is ´n kwestie van gisse, want vier wete ´t neet!

Vier hope op veuël goeij dinger ´t kommende joar,
Dat vier in ´n goeij gezondjheed en oane veuël bezjwoar,
Doeër kinne goan mit os leëve,
En dat vier nog veuël dinger mage beleëve!

Dat wunsje ich uch dan ooch toe: ´n goeij gezondjheed,
Dat gier besjpaart blijft van ongelukke en anger leed!
Blief in jieëder geval geneete van ´t leëve,
Ooch went toch ins deë troan vuurbie kumt zjweëve!

Welkom twieë doeëzend nuëge, vaarwel twieë doezend ach,
´n nuje ronde mit nuje kanse, mér één dink mot noch weëre gezag!
Truuk kieke en dankbaar zun noa wat dich al is gegeëve in ´t leëve,
Blief dat doen, mér kiek vuural vuuroet, d´r is noch veuël mieër te beleëve!

In deë zin, de biste wunsje vuur het nuje joar,
Maak uch ´t leëve ongereë neet al te zjwaor!
Maak de loch mit regelmoat ins kloar,
Humor is doa vuur een good medicien, ech woar!

Ron Logister.

Dush

Tekenmateriaal, goem i 't sjoat
Mit veul gedanke op möat
Ligke op d'r dush, daag en nach
Doa weëde gedanke, vertaald op wit papier
Wie deks is neet, bis 't end ueverdach
En wie deks hei opnuij begos
Wie deks veul illustraties zint heë op gemak?
Doezende sjetse, bleëdjies mit krabbele
En ooch mieng ellebeug had ze ummer gedrage
Op zoëne dush weëd me lankzaam verleeft

Jan Halmans

De moan

Wie ing loak in de duustere lóch
woë 'durch 't lich van d'r hieëmel sjient
Zoeë sjetet de moan doaboave
es ing lichpunt in 't duuster

De sjtroatlampe zint allenui oet
mar de moan sjient es ing kloar bake
en óch midde in de nach
blief 't moanlich ózze weëg bewake

Soms velt 't lich mar eëve
durch 't grieze wólkedek
is dat ing teke van leëve,
van doa boave waal mesjien ?

Thei Janssen †

Wintjersjorm

Purperpaars en grauwgries,
weuste wolke boave sjnieë en ies.
Brullend beuge sjtroek en boom,
kolkend water mit kup van room.
De kracht, de energie is enorm,
in deë onsjtumige wintjersjorm.

Wiel Roeselers

Vluë

Twieë vluë loge in 't sjtruë
Neëve-eé, onger 't sjop
Heë kratsde zich ins uëver der kop
En zag: 't is aafzieë en lieje
Noe sjpiele ging kinger mieë in 't sjtruë
't Zint anger tieje

Jan Halmans

Is d'r Nieks zoeë verenderlik wie 't weer?

Nieks is zoeë verenderlik wie 't weer,
Zoeë wurd tenminste ummer gezag.
Mér weë heët zich dat dan oetgedach?
Want sommige luuj verengere eëve geer!
En doa in sjpilt 't weer toch gaar geen rol,
Want die luuj zunt van zichzelf zoeë vol,
Dat ze puur oet ege belang en aandachtikkerie,
Aansjleete in de vuur hun biste riel!
En of de zon noe sjient of de reëge oet de loch vilt,
Dat is egaal want hun ege ego is 't enige tilt!

Ron Logister.

Ertesoep

Es 't keul en naat is, of es 't reëgent,
of wen 't wingd 'ns flink,
dan zegke ze "wat is 't toch mar sjnertweer".
Ich haot neet van reëge en neet van wink,
mar ertesoeep... lus ich waal twieë kier

Ze moage van november bis 't eng van meëts,
mich jieëkere weëk doomit ploage,
en óch nog jieëkere daag,
't Hoof dan och gee "sjnertweer" te zien,
num 't dan mar "ertesoeepdaag".

't Fien makt 't kloar, mit poor en mit unne,
mit moere en get van 't verke
mit sellerie, rookwoeësj en ich weet neet wat
mar op zoeëne pot, doa kins 'te op goa wirke

doa bloas 'te van en sjtinks 'te van
mar dat maag de pret neet drukke
dan zet 'ste 't vinster of de duur op 'n sjplieët,
dan zal 't waal wer lukke.

Sjpinaat en buëntjes, andief en sjlaat,
Ich krieg 't allemoal uëver mieng lippe,
't sjmakt allemoal, en 't sjmakt mich hieël good,
mar 't kin aan ertesoeep neet tiepe.

Thei Janssen †

Roze wolk

Op 'n groeëte diekke wolk
Doa zote 'ns twieë ingele
Te fiedele op 'n fleut
En mit 'n bel te klingele
Ze vruilde zich uëver hun pleëtske
En 't sjoeëne weer
En zagte onger ee

Op 'n roze wolk zote vier ummer geer

Wiel Roeselers

Meëdje

Ze sjton a gen tieëk
Sjiek age-doa
't Is vasteloavend en ze keek
En lachde i heurzelf
Noe konne ze mich zieë
Allenuj die mansluj hei

De mansluj kieke zich de oge oet
Ze zjwitde ee bietje
Ze woar get opgedrieëd
Ze sjtong doa al 'n tiedje
I Heur kot klidje
Ginne keel houw koeraasj heur
Get te vroage

Jan Halmans

Zeuk de bontje kluëre in 't leëvesboeket

Es-te wurs geboare en in dien ieësjte leëvesjoare,
Wit-ste noch neet wat allemoal op de welt gebuërt,
Kin-ste oane noa te dinke genete en Bis-te noch neet verloare!
Dan zuus-te ooch noch alles oane zurge en bontj gekluërd!

Es-te dan get ouwer wurs,
Zuus-te ooch langzaam die zjwarte vlekke,
Die dat bontj samegesjilde leëvesboeket,
Prebere te ontkrachte en bedekke!

Loat dich doa doeër neet onger kriege,
Blief die zjwarte vlekke ummer ontsjtiege!
Wat d'r in dien leëve ooch maag gebuëre,
Blief zeuke noa die bontje kluëre!

Alleen dan kin-ste genete d'r van,
Mér wacht neet te lang, zeuk de kluëre op,
Omdat 't flot vuurbie zin kan!

Ron Logister.

Miljeu

Of 't miljeu os aan 't hart ligkt
Ligkt 'n bietje aan de cente
Zoeë flot es vier doa te kort aan hubbe
Beginne vier te krinte
Dan is 't opins neet zoeë nuëdig
En is 't allemoal kouwe kak
Afhankelijk van der bookhouwer
Is moeëder eërd de zak

Wiel Roeselers

A gen baak

De tek en blaar beweëge
Zich in d'r wink, deë flutde en zong,
Ze winkte noa 't zunke
Dat os verloate gong

En ich zoog nog ee Inkel vuëgelke
Dat noa ee teksjke vloog
En heë efkes mit zien vluëgelkes sjloog
Wie heë nog 'n vrundje zoog

Wie mieje de zon lieëger zakde
Wie sjtiller 't woeët
En ich alling nog
Der roesj van de baak hoeët
Jan Halmans

Verendering van de sezoene...

...reep d'r dokter wie mieng mam mit d'r klinge Thei langs koam umdat 't keëlke zich zoeë sjlap veulde.

In deë tied hou'ste namelek winkter, vreugjoar, zoeëmer en d'r herfs, die zich ongeveer dezelfde tied opvólgde en doa hou mien biologiesje kalender waarsjienlich probleme mit.

Mien mam hou dem gevraagd of doa get aa te doon woar, woeëop d'r dokter zag dat zie en ich d'r mit mós'te liere leëve en jieëkere daag inne eëtleëpel leëvertroan mós'te sjlikke zoeëlink d'r ing R in de moand zoot.

Vanaaf deë daag woeëd mieng jeug jieëker joar óp zie mins ach moand lank, jieëkere daag verpest durch walvusjjeëgere die óch nog ueversjtónde makde um genóg leëvertroan te bezörge.

Ach kier per joar, moal dartig, en dat moal inne volle eëtleëpel.

Dat mótte liters zien geweë die oane pardon bie mich noa binne woeëde gegoate.

Oge touw, naas touwkniepe en mónd oape.

"Weë'ste inne groeëte keël van, en noe noa bed".

En wat ich óch prebeerde um mich doa langs te zeeke, nieks hólp.

D'r dokter hou gezag dat 't good woar en deë kós 't wete want deë hou d'r vuur gesjtudeerd en ing second opinion besjtóng toen nog neet.

Ich dach dat ich van de ieëlend aaf woar wie ich 't book hou geleëze van Moby Dick, deë witte walvusj deë ganse sjeëpe kapot sjloog mit ziene sjtats, mar 't hólp allenui nieks, de rekke bie de appetieëk bleve geweun vol sjtoan mit flesje leëvertroan.

Mar wie ich de hoop al hou opgegeëve, koam inins de redding...

D'r nónk Otto koam op bezeuk en deë hou de ganse welt aafgereesd, en woar óch 'n paar joar in Indië.

Wie heë d'r ieësje oavond bie ós hou gegeëte en zoog wie mien mam inne leëpel leëvertroan bie mich noa binne kiepde, reep heë dat die vettigheid oet de mode woar.

Heë holde ing duëske oet zien binnetesj en zag "knofloakpoeier, teëge hoaroetval, sjloapeloeësheid, pieng in de derm en impotentie."

't Woeëd effe sjtil in de kamer, de mam woeëd roeëd en flüsterde "Otto, d'r zitte kinger bei."

Twieë daag later hou miene pap 'n duëske knofloakpoeier gekoch in ing duuster winkelke woeë ze nog mieë geheimzinnige dinger verkochte.

Noa 't oavendeëte noame mien ouwesj jieëker ing tieëleëpelke poeier en ich kreeg miene leëpel leëvertroan want de flesj woar nog hoafvol.

Wie ich noa ruum drei weëke endlich aan de buët woar óm 't wónderpoeier te sjlikke sjrok ich waal effe van d'r gesjmak, mar dat woar doezend kier beëter es d'r leëvertroan.

De sjoëltankdokter woar d'r ieësjte deë begós te klage uëver de lóch die ich in zien gezich bloos bei 't joarlekse óngerzeuk.

Doanoa koame d'r nog vöale, mar óndanks miene resjpektabele leëftied kan ich nog ummer sjtóndelank mit miene trekzak van ruum twintig kilo durch de sjtroate van Limburg trekke en ónoetputtelig de miensjheid mit danse en zinge in beweëging haote.

Ging leëvertroan mieë, mar dierek beginne mit knofloak, is ing wieze road van...

Thei Janssen †

Aksiegroepe

't Gieëf aksiegroepe in dit landj
Dat wils-te gaar neet wete
Ene vuur zjwerfkatte
En ene teëge zjwete
Ooch is der waal ene groep
Deë makt zich hieël erg koad
Uëver vloke, sjelle en pesterie
Of teëge zevere in de road
De ene is teëge zjwame
En de angere vuur kinjer
Ene heet las van de Awacs
De angere van auto's hinjer
De ene wilt gene Ingelsje kal
De angere geen zjwarte
En toch vinge ze zichzelf
Gaar geen aparte
De ene is vuur monumente
En de angere vuur greun
Sjtuën aan Sjpaanse zjwerfhunj
Vinge sommige gans geweun
Kinjerarbeid zunt vier teëge
En goedkope jeskes zunt vier vuur
Ongetusje dont ze os ontsjloa
Vier zunt allemoal te duur
De driede welt mot me helpe
Oszelf vergeëte dont vier neet
En zoeë sjpare vier kier op kier
Dan de kuël en dan de geet
Mer ene groep teëge politici
Mit hun vreëm gedraag
Dat is get wat noa mien idee
Egelik nog waal komme maag
Went hieëlveuël goods
En hieëlveuël geld
Wurdt in Haagse geldingsdrank
Toch zoeë lichzinnig versjild
Wiel Roeselers

Bie wieze van sjpreëke

Mit de geet langs de berg goan
't biste peërd oet de sjtal vergeëte
Vreëte wie ene sjuëredresjer
Deë kint good invare
Sjpenselekroam

Met je meisje uitgaan
iemand per ongeluk overslaan
Veel kunnen eten
idem
Prutswerk

Heemkunde ver. Bron v. Brunsham: Schubertstraat 6 6444 BB Brunssum (secretaris@heemkundebrunssum.nl)
Dialectgroep: Folkloriada 15 6441 DW Brunssum (w.roesellers@hetnet.nl)
Website : www.heemkundebrumssum.nl
